

Näringsutskottets betänkande 2023/24:NU10

Regelförenkling för företag

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden om regelförenkling för företag, bl.a. med hänvisning till pågående arbete. Motionsyrkandena handlar om allmänna frågor om hur regelförenklingsarbetet bör bedrivas, handläggningstider och tillståndprocesser, kontakter mellan företag och myndigheter, genomförande av EU-lagstiftning i svensk rätt samt Regelrådet och konsekvensutredningar.

I betänkandet finns 11 reservationer (S, SD, V, C, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Cirka 50 yrkanden i motioner från allmänna motionstiden 2023/24.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	5
Utskottets överväganden	6
Allmänt om regelförenkling för företag	6
Utskottets ställningstagande	10
Handläggningstider och tillståndprocesser	11
Utskottets ställningstagande	14
Kontakter mellan företag och myndigheter	16
Utskottets ställningstagande	19
Genomförande av EU-lagstiftning	20
Utskottets ställningstagande	21
Regelrådet och konsekvensutredningar	22
Utskottets ställningstagande	24
Reservationer	25
1. Allmänt om regelförenkling för företag, punkt 1 (SD)	25
2. Allmänt om regelförenkling för företag, punkt 1 (V, C)	26
3. Handläggningstider och tillståndprocesser, punkt 2 (SD)	27
4. Handläggningstider och tillståndprocesser, punkt 2 (V, MP)	28
5. Handläggningstider och tillståndprocesser, punkt 2 (C)	28
6. Kontakter mellan företag och myndigheter, punkt 3 (S)	29
7. Kontakter mellan företag och myndigheter, punkt 3 (C)	30
8. Genomförande av EU-lagstiftning, punkt 4 (SD)	31
9. Genomförande av EU-lagstiftning, punkt 4 (C)	32
10. Regelrådet och konsekvensutredningar, punkt 5 (SD)	33
11. Regelrådet och konsekvensutredningar, punkt 5 (C)	34
Särskilt yttrande	36
Allmänt om regelförenkling för företag, punkt 1 (SD)	36
<i>Bilaga</i>	
Förteckning över behandlade förslag	37
Motioner från allmänna motionstiden 2023/24	37

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Allmänt om regelförenkling för företag

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:404 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 1,
2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,
2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 10,
2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 11,
2023/24:520 av Sten Bergheden (M),
2023/24:551 av Sten Bergheden (M),
2023/24:584 av Sten Bergheden (M),
2023/24:585 av Sten Bergheden (M),
2023/24:610 av Sten Bergheden (M),
2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 8,
2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkande 2,
2023/24:1773 av Michael Rubbestad (SD),
2023/24:2265 av Sten Bergheden (M) och
2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 6, 7 och 13.

Reservation 1 (SD)

Reservation 2 (V, C)

2. Handläggningstider och tillståndsprocesser

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8,
2023/24:516 av Sten Bergheden (M),
2023/24:590 av Sten Bergheden (M),
2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 5 och 7,
2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 54,
2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkandena 1, 3 och 4 samt
2023/24:2200 av Sten Bergheden (M).

Reservation 3 (SD)

Reservation 4 (V, MP)

Reservation 5 (C)

3. Kontakter mellan företag och myndigheter

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,
2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,
2023/24:529 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2023/24:531 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2023/24:553 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2023/24:555 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,

2023/24:609 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 5, 11
och 12,
2023/24:2547 av Tomas Eneroth (S) och
2023/24:2631 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 12.

Reservation 6 (S)

Reservation 7 (C)

4. Genomförande av EU-lagstiftning

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 4 och 9,

2023/24:2166 av Sten Bergheden (M) och

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 8.

Reservation 8 (SD)

Reservation 9 (C)

5. Regelrådet och konsekvensutredningar

Riksdagen avslår motionerna

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5–7,

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 3 och 4 samt

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 10.

Reservation 10 (SD)

Reservation 11 (C)

Stockholm den 4 april 2024

På näringsutskottets vägnar

Tobias Andersson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Tobias Andersson (SD), Elisabeth Thand Ringqvist (C), Mats Green (M), Mattias Jonsson (S), Marianne Fundahn (S), Isak From (S), Kjell Jansson (M), Eric Palmqvist (SD), Elin Söderberg (MP), Louise Eklund (L), Johnny Svedin (SD), Aida Birinxhiku (S), Daniel Vencu Velasquez Castro (S), Lorena Delgado Varas (V), Lili André (KD), Anna af Sillén (M) och Anette Rangdag (SD).

Redogörelse för ärendet

I detta betänkande behandlar utskottet 53 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2023/24 om olika insatser för att förenkla för företag. En förteckning över de behandlade förslagen finns i bilagan.

Utskottets överväganden

Allmänt om regelförenkling för företag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som handlar om allmänna frågor om hur regelförenklingsarbetet bör bedrivas. Utskottet hänvisar främst till förenklingspolitikens fem mål och pågående insatser.

Jämför reservation 1 (SD) och 2 (V, C) samt det särskilda yttrandet (SD).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:404 efterfrågar Mikael Eskilander m.fl. (SD) i yrkande 1 ett tillkännagivande om ett inriktat och systematiskt arbete med regelförenkling för företag.

Tobias Andersson m.fl. (SD) förordar i kommittémotion 2023/24:420 yrkande 5 ett systemiserat regelförenklingsarbete med bl.a. innebörden att näringslivsorganisationerna årligen ska bjudas in för att lyfta fram vilka regler som är mest kostsamma i förhållande till nyttan.

Även i kommittémotion 2023/24:425 begär Tobias Andersson m.fl. (SD) i yrkande 10 ett tillkännagivande om regelförenkling. Motionärerna vill bl.a. att det införs en modell för systemiserat regelförenklingsarbete där stat och näringsliv tillsammans arbetar för ett bättre företagsklimat utan en mängd regler vars negativa ekonomiska effekter vida överstiger nyttan.

Därtill föreslår Tobias Andersson m.fl. (SD) i kommittémotion 2023/24:431 i yrkande 2 att regeringens och förvaltningsmyndigheternas arbete med regelförbättring ska systematiseras. I yrkande 11 menar motionärerna att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med förslagen om en förbättrad regelprocess och enklare regelverk som presenterades i Utredningen om enklare regelföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60).

I kommittémotion 2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 6 föreslås att gamla lagar och regler ska sorteras ut. Motionärerna argumenterar för att det krävs ett aktivt arbete för att sortera ut de regler som inte längre behövs eller som kostar mer än den nytta de bidrar till. Vidare begär motionärerna i yrkande 7 ett tillkännagivande om att departement och myndigheter systematiskt bör gå igenom sina regler i kontinuerlig dialog med företagare. Motionärerna menar även i yrkande 13 att det behövs en översyn av lagstiftning som berör företagare och att regler bör anpassas till små företag.

Sten Bergheden (M) anför i motion 2023/24:520 att regeringen bör överväga att se över regelverket för UF-företag så att inte redovisningen är svårare för tjänsteföretag än för tillverknings- och handelsföretag.

Vidare menar Sten Bergheden (M) i motion 2023/24:551 att det behöver bli enklare att driva företag och att det därför behöver genomföras genomgripande regelförenklingar.

Sten Bergheden (M) anser därtill i motion 2023/24:584 att Regeringskansliet behöver leda regelförbättringsarbetet på ett tydligare sätt så att samordningen mellan departementen blir bättre. Ett likalydande motionsyrkande återfinns även i motion 2023/24:2265 av Sten Bergheden (M).

I motion 2023/24:585 begär Sten Bergheden (M) också att regeringen ska uppmanas att slå fast tydliga regelförenklingspolitiska mål som är mätbara och innebär minskade kostnader och minskat krångel för företagen.

Därutöver vill Sten Bergheden (M) i motion 2023/24:610 att regeringen ser över möjligheten att ge fler dispenser vid uppstart av företag.

I motion 2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 8 förordas bl.a. att regeringen årligen genom en särskild skrivelse ska återrapportera till riksdagen om hur arbetet med regelförenklingar och minskad byråkrati fortskrider.

Martina Johansson (C) efterfrågar i motion 2023/24:1246 yrkande 2 att regeringen ska utreda möjligheten att utse en samordnare som tillsammans med företag granskar lagstiftningens krav med syftet att förenkla.

Michael Rubbestad (SD) anför i motion 2023/24:1773 att regeringen bör sänka kostnaderna för att driva företag.

Bakgrund och pågående arbete

Mål för förenklingspolitiken

Regeringen presenterade i september 2021 skrivelsen En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga (skr. 2021/22:3) i vilken fem nya mål för förenklingspolitiken redovisades. Skrivelsen behandlades av utskottet under våren 2022 och lades därefter till handlingarna av riksdagen (bet. 2021/22:NU16, rskr. 2021/22:191).

Målen som presenterades i regeringens skrivelse är följande:

1. De samlade regelverken ska utgå från proportionalitet och vara utformade så att de bidrar till att främja svenska företags tillväxt, konkurrenskraft samt innovations- och omställningsförmåga.
2. De kostnader för svenska företag som följer av regler ska över tid minska som andel av BNP, och kostnadsutvecklingen ska vara lägre än i omvärlden.
3. Förvaltningsmyndigheters handläggningstider för ärenden som rör företag ska bli kortare och mer transparenta och den förväntade handläggningstiden ska synliggöras för den sökande i fler ärendekategorier.
4. Förvaltningsmyndigheters bemötande och service till företag ska vara företagsanpassat och väl fungerande.

5. Andelen tjänster för företagets kontakter med det offentliga som är digitala och andelen enskilda ärenden som kan hanteras digitalt ska öka i syfte att förenkla företagets uppgiftslämnande och övriga myndighetskontakter – det långsiktiga målet är att företagen ska lämna en uppgift en gång och till ett ställe.

Det anges i skrivelsen att regeringen årligen kommer att redogöra för arbetet med förenklingspolitiken i budgetpropositionen. Regeringen redogör vidare i skrivelsen för hur den avser att arbeta med att följa upp och nå de nya målen för förenklingspolitiken, bl.a. vilka typer av nya uppdrag som behöver lämnas till olika myndigheter och hur konsekvensutredningarna behöver vidareutvecklas för att nå de förenklingspolitiska målen.

I budgetpropositionen för 2024 lämnades en redogörelse utifrån de fem målen för förenklingspolitiken (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24).

Förenklingsåtgärder i budgetpropositionen för 2024

I budgetpropositionen för 2024 avser regeringen ett antal förenklingsåtgärder för företag (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24). Riksdagen biföll regeringens förslag (bet. 2023/24:NU1, rskr. 2023/24:107–109). Regeringen anger i avsnittet Politikens inriktning att förenklingsarbetet ska vara en integrerad del av Regeringskansliets och myndigheternas arbete med målet att stärka och påskynda arbete med regelförenklningar, minska företagets administrativa kostnader samt förbättra bemötande och service gentemot näringslivet. Vidare anger regeringen att den har påbörjat arbetet med att inrätta två råd, Förenklingsrådet och Implementeringsrådet, vars syfte är att minska företagets regelbörda och administrativa kostnader. Förenklingsrådet ska lämna konkreta och genomarbetade förslag på förenklingsåtgärder som följer av befintlig svensk lagstiftning, vilket möjliggör för regeringen att agera i högt tempo.

I budgetpropositionen för 2024 föreslog regeringen att anslaget 1:4 Tillväxtverket skulle ökas med 10 miljoner kronor för ett förenklingsråd. Därtill föreslog regeringen att anslaget 1:5 Näringslivsutveckling skulle ökas med

- 10 miljoner kronor för en översyn av föreskrifter i syfte att förenkla för företag
- 7 miljoner kronor för att stärka myndigheternas arbete med service, bemötande och ärendehandläggning
- 5 miljoner kronor till utbildningar för att förbättra myndighetskontakterna för företag
- 5 miljoner kronor för att kommuner ska kunna få stöd i arbetet med att erbjuda fler digitala tjänster för företag.

Regeringen anger även i budgetpropositionen för 2024 att den ser den myndighetsgemensamma plattformen verksamt.se som ett viktigt verktyg för att göra det enklare att starta och driva företag. Regeringen bedömer att verksamt.se även i fortsättningen kommer att spela en central roll i förenklingsarbetet och arbetar kontinuerligt för att stärka den långsiktiga utvecklingen av

plattformen. Regeringen förslög därför, vilket riksdagen även godkände, att anslaget 1:11 Bolagsverket skulle ökas med 14,5 miljoner kronor för utveckling, drift och förvaltning av verksamt.se.

Samarbetsavtal mellan Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna

Sverigedemokraterna, Moderaterna, Kristdemokraterna och Liberalerna presenterar i det s.k. Tidöavtalet ett gemensamt samarbete under valperioden 2022–2026. Av avtalet framgår bl.a. att en av åtgärderna för att främja företagande och produktivitet är att åstadkomma lägre administrativa kostnader för företagen. Vidare framgår det av avtalet att miljötillståndprocesserna ska förenklas och förkortas.

Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag

Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag överlämnade i juni 2021 sitt betänkande Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60) till regeringen. Betänkandet innehåller följande förslag till förenklingar av regelverk för mikroföretagande: avskaffande av hotelltillståndet, avgränsade förenklingar av möjligheterna att ersätta eller ändra befintliga små byggnader i strandskyddade områden och förenklingar i reglerna om kör- och vilotider. Utredningen presenterar därtill ett flertal andra förslag som syftar till att förenkla för företag genom att t.ex. stärka Regelrådets mandat och att rådet även ges en återremitteringsrätt i konsekvensutredningsförordningen. För en närmare genomgång av utredningen och dess förslag hänvisas till utskottets betänkande 2022/23:NU15. Utredningen remissbehandlades vid årsskiftet 2021/22, och det kom drygt 90 remissvar. I utredningens betänkande finns förslag som regeringen valt att gå vidare med. Det gäller t.ex. avskaffandet av danstillståndet (prop. 2022/23:67, bet. 2022/23:JuU22, rskr. 2022/23:194) och förslaget om avskaffandet av krav på att bevarande räkenskapsinformation i original (prop. 2023/24:78), som överlämnades till riksdagen den 5 mars 2024 för beredning under våren. Därutöver finns förslag i utredningens betänkande som bereds vidare inom Regeringskansliet.

Tillkännagivande om solnedgångsklausuler

Våren 2019 tillkännagav riksdagen för regeringen att den bör pröva att använda solnedgångsklausuler då nya lagar och regler införs (bet. 2019/20:NU16). Regeringen bedömde i skrivelse 2021/22:3 att tillkännagivandet var slutbehandlat. Riksdagen instämde inte i regeringens bedömning och riktade samtidigt, på förslag av näringsutskottet, ett nytt tillkännagivande till regeringen i frågan (bet. 2021/22:NU16, rskr. 2021/22:191). I betänkande fanns en reservation mot tillkännagivandet (S, V, MP).

I regeringens skrivelse Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 (skr. 2023/24:75) som överlämnades till riksdagen den 19 mars 2024 anger regeringen att det övervägs inom Regeringskansliet vilka eventuella åtgärder som skulle kunna göras i t.ex. bestämmelserna om konsekvensutredningar för att förtydliga när och hur olika regler ska utvärderas efter att de beslutats. Vidare anger regeringen i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24) att den avser att inrätta ett förenklingsråd, som ska lämna konkreta och genomarbetade förslag på förenklingsåtgärder som följer av befintlig svensk lagstiftning. Här ingår att identifiera existerande regler som bör förenklas. Dessa åtgärder bereds nu inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden liknande flera av de nu aktuella om t.ex. ett systematiskt regelförenklingsarbete, att regeringen ska återrapportera till riksdagen om hur arbetet med regelförenklningar fortskrider och att regeringen ska återkomma till riksdagen med förslag som presenterats av Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag behandlades av utskottet senast våren 2023 (bet. 2022/23:NU15). Motionsyrkandena avstyrktes bl.a. med hänvisning till pågående insatser.

Utskottets ställningstagande

I ett antal motioner efterfrågas att regeringen ska arbeta systematiskt med regelförenkling för företag, att lagstiftning som rör företagare bör ses över och att de regler som inte längre behövs ska sorteras ut. Mot bakgrund av dessa och andra motionsyrkanden som rör övergripande regelförenklingsfrågor vill utskottet framhålla att regler som är ändamålsenligt utformade och enkla för företag att följa bidrar till att stärka den svenska konkurrenskraften och till att skapa förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Regelförenkling för företag är således en viktig del av näringspolitiken. Utskottet vill påminna om de fem mål för förenklingspolitiken som regeringen redovisade för riksdagen under den förra valperioden (skr. 2021/22:3, bet. 2021/22:NU16, rskr. 2021/22:191). Utskottet kan bl.a. konstatera att ett av målen är att de samlade regelverken ska utgå från proportionalitet och vara utformade så att de bidrar till att främja svenska företags tillväxt, konkurrenskraft samt innovations- och omställningsförmåga. Ett annat mål är att de kostnader för svenska företag som följer av regler ska över tid minska som andel av BNP, och kostnadsutvecklingen ska vara lägre än i omvärlden. Utskottet noterar att dessa fem mål fortfarande gäller för arbetet med att förenkla för företag. Vidare anges det i den nyss nämnda skrivelsen att regeringen årligen ska redogöra för arbetet med förenklingspolitiken i budgetpropositionen, och en sådan redogörelse har lämnats i budgetpropositionen för både 2023 och 2024 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 24, prop. 2023/24:1 utg.omr. 24). Utskottet noterar även de åtgärder regeringen aviserade och avsatte medel för i budgetpropositionen för 2024. Det

handlar om inrättandet av två råd, Förenklingsrådet och Implementeringsrådet, vars syfte är att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader. Därtill aviserade regeringen att den har för avsikt att göra en översyn av föreskrifter i syfte att förenkla för företag, att stärka myndigheternas arbete med service, bemötande och ärendehandläggning, att det ska anordnas utbildningar för att förbättra myndighetskontakterna för företag samt att kommuner ska kunna få stöd i arbetet med att erbjuda fler digitala tjänster för företag. Utskottet noterar även när det gäller förslag om att utvärdera lagar efter att de beslutats att riksdagen 2019 riktade ett tillkännagivande till regeringen om solnedgångsklausuler. Utskottet kan konstatera att regeringen den 19 mars 2024 överlämnade skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 (skr. 2023/24:75) till riksdagen och att regeringen i skrivelsen redogör för vilka åtgärder den vidtagit med anledning av tillkännagivandet. Utskottet kommer därmed att få skäl att återkomma till frågan i samband med hanteringen av regeringens skrivelse senare i vår och ser därmed inget skäl för riksdagen att föregripa denna process.

När det gäller förslag i motioner som rör förslag från Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag (SOU 2021:60) och andra åtgärder för att förenkla för små företag kan utskottet konstatera att utredningen innehåller ett flertal förslag som syftar till att förenkla för såväl mikroföretag som andra företag. Utskottet kan även konstatera att utredningen remissbehandlades vid årsskiftet 2021/22. Vidare noterar utskottet att regeringen dels i januari 2024 beslutade om lagrådsremissen Avskaffat krav på bevarande av räkenskapsinformation i original, dels i mars 2024 beslutade om en remiss av ett utkast till lagrådsremiss om avskaffat krav på tillstånd för hotell- och pensionatsrörelser. Båda remisserna har sin bakgrund i den nämnda utredningen. Därutöver noterar utskottet att övriga förslag som lämnats av utredningen bereds vidare i Regeringskansliet.

Med hänvisning till det som anförts ovan ser utskottet inget skäl att rikta ett tillkännagivande till regeringen i linje med vad som förordas i motionerna. Därmed avstyrks samtliga motionsyrkanden.

Handläggningstider och tillståndsprocesser

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om handläggningstider och tillståndsprocesser. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående insatser.

Jämför reservation 3 (SD), 4 (V, MP) och 5 (C).

Motionerna

I partimotion 2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 54 efterfrågas ett tillkännagivande om att skapa rätt förutsättningar för samplanering för den snabba samhällsbyggnad som den gröna industriomställningen innebär.

Tobias Andersson m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2023/24:431 yrkande 8 ett tillkännagivande om att statens myndigheter ska identifiera samt upprätta mål och strategier för de mest kostsamma handläggningstiderna för företag.

Sten Bergheden (M) förordar i motion 2023/24:516 ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att ge myndigheterna i uppdrag att identifiera kostsamma och långa handläggningstider samt ta fram mål och strategier för att förkorta dessa.

Vidare föreslår Sten Bergheden (M) i motion 2023/24:590 ett tillkännagivande om att regeringen även bör överväga att tillståndsprocesserna om möjligt görs mer likartade och mer förutsägbara för att inte riskera olika utfall i olika kommuner i landet.

I motion 2023/24:696 yrkande 5 efterfrågar Ida Drouge (M) ett tillkännagivande om att självkostnadsprincipen bör få ett ökat genomslag i statliga och kommunala avgifter. Vidare förordar motionären i yrkande 7 ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga en översyn av hur statlig, kommunal och regional tillsyn kan samordnas i större utsträckning än i dag med syftet att både höja kvaliteten på tillsynen och underlätta för de företag och verksamheter som är föremål för tillsyn.

Sten Bergheden (M) föreslår i motion 2023/24:2200 ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att införa servicegarantier för företag i syfte att göra myndighetsservicen snabbare, och mer förutsägbar samt öka kvaliteten på servicen.

Martina Johansson (C) förordar i motion 2023/24:1246 yrkande 1 att myndigheter bör ges i uppdrag att gå igenom samtliga tillstånd som krävs för företag. Motionären anför vidare i yrkande 3 att det bör utredas om det går att ha olika krav på tillstånd för företag beroende på storlek och hur länge de bedrivit verksamhet. Därtill menar motionären i yrkande 4 att det bör införas krav på myndigheter att även bistå med råd och stöd till företag i samband med ansökningar och tillsyn.

Bakgrund och pågående arbete

Förvaltningslagen och åtgärder om handläggningen försenas

Förvaltningslagen (2017:900), förkortad FL, gäller för handläggning av ärenden hos förvaltningsmyndigheterna, om inte annat är reglerat i lag eller förordning (1 och 4 §§ FL). Av 9 § FL framgår det att ett ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. År 2017 infördes en skyldighet i förvaltningslagen för myndigheter att underrätta parten i ett ärende om myndigheten bedömer att avgörandet i ett ärende som har inletts av en enskild part kommer att bli väsentligt försenat. I en sådan underrättelse ska myndigheten redovisa anledningen till förseningen (11 §). Samma år infördes även en bestämmelse om en dröjsmåls-talan. I 12 § FL anges att om ett ärende som har inletts av en enskild part inte har avgjorts i första instans inom sex månader, får parten skriftligen begära att

myndigheten ska avgöra ärendet. Myndigheten ska inom fyra veckor från den dag då en sådan begäran kom in antingen avgöra ärendet eller i ett särskilt beslut avslå begäran. Ett sådant beslut att avslå en begäran om att ärendet ska avgöras får överklagas till den domstol eller förvaltningsmyndighet som är behörig att pröva ett överklagande av avgörandet i ärendet. Myndighetens prövning är begränsad på så sätt att den får begäras av parten vid ett tillfälle under ärendets handläggning.

Uppföljning av mål om bl.a. handläggningstider

Regeringen gav i september 2022 Bolagsverket, Energimarknadsinspektionen, Försäkringskassan, Inspektionen för vård och omsorg, Lantmäteriet, Naturvårdsverket, Statens jordbruksverk, Trafikverket och Transportstyrelsen i uppdrag att följa upp myndigheternas arbete med det förenklingspolitiska målet i enlighet med regeringens skrivelse (skr. 2021/22:3) om kortare och mer transparenta handläggningstider samt bemötande och service (N2022/01751). Därtill gav regeringen Tillväxtverket i uppdrag att årligen sammanställa, analysera samt redovisa underlaget. Tillväxtverket ska redovisa den sammanfattande rapporten till Regeringskansliet årligen senast den 15 april 2023–2028. En fördjupad redovisning med analys och förslag som kan bidra till att nå de förenklingspolitiska målen ska lämnas senast den 15 april 2024, 2026 och 2028. Uppdraget ska slutredovisas till Regeringskansliet senast den 30 april 2029.

I Tillväxtverkets första delrapport som publicerades i april 2023 anges att de nio myndigheterna har i dialog med Tillväxtverket valt ut viktiga ärendetypen som har betydelse för företaget och genomfört en nollbasvärdering av handläggningstiderna för 2022 (dnr Å 2022-4494). Vidare konstateras att det är först i delrapporten 2024 som man kan följa hur handläggningstiderna har utvecklats. Tillväxtverket riktar ett antal rekommendationer till de nio myndigheterna. Bland annat anger Tillväxtverket att handlingsplanen bör baseras på kunskap om företagets behov och att företag och företagargrupper bör involveras i ett tidigt skede. Därtill framhåller Tillväxtverket att när en myndighet ska se över sina föreskrifter är det ett bra tillfälle att se över möjligheterna att öka digitaliseringsgraden där det är ändamålsenligt. Dessutom bör myndigheter, där det är ändamålsenligt, identifiera förbättringsmöjligheter och hinder för digitalisering i den lagstiftning som myndigheterna hanterar och framföra förslag på lagändringar till regeringen.

Förenklade och förkortade tillståndsprocesser enligt miljöbalken

Regeringen tillsatte i juni 2023 en särskild utredare som ska se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar (dir. 2023:78). Det ska göras i syfte att säkra näringslivets konkurrenskraft, öka investeringsviljan och främja en effektiv industriell klimatomställning, vilket

bidrar till att klimat- och miljömålen kan nås. Uppdraget ska redovisas senast den 15 december 2024.

En effektiv samrådsprocess

Regeringen gav i september 2021 länsstyrelserna i uppdrag att utvärdera det nuvarande samrådsförfarandet och utveckla metoder och samverkansformer som främjar en effektiv samrådsprocess enligt miljöbalken med avsikt att påskynda projekt som syftar till minskad miljö- och klimatpåverkan (N2021/02286). Vidare gavs Verket för innovationssystem (Vinnova) i uppdrag att stödja länsstyrelserna i uppdragets genomförande för att bidra med kompetens och processledning i myndigheternas arbete med regel- och policyutveckling. Särskilt fokus var samrådsprocesserna med anledning av industriutvecklingen i Norrbottens, Västerbottens och Västra Götalands län. Länsstyrelserna publicerade i januari 2024 slutrapporten Utveckla samråd (2023:1). Länsstyrelsen i Västerbotten har varit samordnande i uppdraget som har genomförts i nära samarbete med representanter för Vinnova och Länsstyrelserna i Norrbotten och Västra Götaland. Arbetet har visat på att det finns ett behov av en tydligare och mer logisk beskrivning av samrådsprocessen. För att tillgodose detta har projektet prövat två koncept mer ingående: ”Lätt att göra rätt” och ”SPO – särskild projektorganisation”. Av rapporten framgår det att arbetet med införande och förvaltning behöver fortsätta för att koncepten ska få genomslag. I rapporten finns ett antal rekommendationer, bl.a. att det bör finnas en nationell samordnare för prövningsverksamheten som kan jobba med stöd och utveckling av alla länsstyrelsernas arbete med prövning och samråd.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden med ett liknande innehåll som de nu aktuella om att med olika insatser förkorta myndigheters handläggningstider har under den innevarande valperioden senast behandlats av utskottet våren 2023 (bet. 2022/23:NU15). Utskottet avstyrkte motionsyrkanden bl.a. med hänvisning till pågående insatser.

Utskottets ställningstagande

I ett antal motionsyrkanden föreslås olika insatser för att förkorta myndigheternas handläggningstider och tillståndprocesser. Det är utskottets uppfattning att korta handläggningstider är av stor vikt för ett konkurrenskraftigt företagsklimat. Långa handläggningstider kan medföra att investeringar försenas eller inte ens alls blir av, att nya företag inte startar eller att de väljer en annan etableringsort och att nya arbetstillfällen uteblir. Mot bakgrund av förslagen i motionerna noterar utskottet förenklingspolitikens tredje mål som innebär att förvaltningsmyndigheters handläggningstider för ärenden som rör företag ska bli kortare och mer transparenta, och den förväntade handläggningstiden ska

synliggöras för den sökande i fler ärendekategorier. Utskottet kan även konstatera att regeringen avsatt medel för att stärka myndigheternas arbete med bl.a. ärendehandläggning. Därutöver noterar utskottet att regeringen gett ett förenklingsuppdrag till de nio myndigheter som har flest direkta kontakter med företag för att bl.a. följa upp och vidta åtgärder för att förkorta handläggningstiderna. I detta sammanhang vill utskottet även påminna om förvaltningslagens bestämmelser om att en myndighet ska se till att kontakterna med enskilda blir smidiga och enkla. Ärenden ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Dessutom innehåller lagen en bestämmelse om dröjsmålstan. Det är utskottets uppfattning att ärenden ska handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts, i enlighet med förvaltningslagens bestämmelser.

När det gäller förslag som rör myndigheternas tillståndsprocesser anser utskottet, förutom vad det nyss anför om vikten av korta handläggningstider, att moderna och effektiva tillståndsprocesser är en viktig fråga för att bibehålla och stärka Sveriges och svenska företags konkurrenskraft. Utskottet noterar bl.a. den utredning som tillsattes i juni 2023 som ska se över och lämna förslag på hur tillståndsprövningen enligt miljöbalken kan förenklas och förkortas genom att göra prövningen mer flexibel, effektiv och förutsebar (dir. 2023:78). Utredningen ska slutredovisa sitt uppdrag i december 2024. Vidare noterar utskottet länsstyrelsernas slutrapport Utveckla samråd från januari 2024. Länsstyrelserna har haft i uppdrag av regeringen att utvärdera samrådsförfarandet och utveckla metoder och samverkansformer som främjar en effektiv samrådsprocess enligt miljöbalken med avsikt att påskynda projekt som syftar till minskad miljö- och klimatpåverkan. Ett särskilt fokus har legat på samrådsprocesserna med anledning av industriutvecklingen i Norrbottens, Västerbottens och Västra Götalands län. I rapporten konstateras bl.a. att det finns ett behov av en tydligare och mer logisk beskrivning av samrådsprocessen. Därtill lämnas ett antal rekommendationer till regeringen, bl.a. att det bör finnas en nationell samordnare för prövningsverksamheten som kan jobba med stöd och utveckling av alla länsstyrelsernas arbete med prövning och samråd.

Utskottet ser mot bakgrund av det anförda inget skäl att tillstyrka några av motionsyrkandena. Därmed avstyrks motionerna.

Kontakter mellan företag och myndigheter

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om kontakter mellan företag och myndigheter. Utskottet hänvisar bl.a. till pågående arbete.

Jämför reservation 6 (S) och 7 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:2631 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 12 anges att regeringen bör uppmanas att tillvarata digitaliseringens möjligheter för att förbättra servicen inom den statliga förvaltningen.

I kommittémotion 2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2 efterfrågas ett antal olika insatser av regeringen för att myndigheterna ska bli mer näringsfrämjande.

Vidare efterfrågar Tobias Andersson m.fl. (SD) i kommittémotion 2023/24:431 yrkande 3 ett tillkännagivande om att ge relevanta myndigheter tydliga uppdrag att arbeta med regelförenkling.

Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) förordar i kommittémotion 2023/24:2492 yrkande 5 att regeringen ska uppdra åt de myndigheter som skriver instruktioner att de ska göra det så enkelt och begripligt som möjligt. Vidare menar motionärerna i yrkande 11 att det bör inrättas en instans som har rådgivning och mandat att ställa krav på myndigheter att vidta åtgärder som minskar uppgiftslämnande. Därtill anger motionärerna i yrkande 12 att företag behöver en väg in till alla myndigheter för att göra Sverige mer attraktivt för investeringar.

Tomas Eneroth (S) efterfrågar i motion 2023/24:2547 ett tillkännagivande om att regeringen bör ge Vinnova i uppdrag att utreda hur myndigheter bättre kan förenkla innovationsarbetet.

Sten Bergheden (M) begär i motion 2023/24:529 yrkande 1 ett tillkännagivande om att myndigheter och deras kontrollanter bör ha ett tydligt uppdrag att hjälpa företag med goda förslag och råd. I yrkande 2 förordas ett tillkännagivande om att myndigheterna bör ha ett tydligt uppdrag att samordna sina kontroller av företag och verksamheter.

I motion 2023/24:531 av Ann-Sofie Lifvenhage (M) anges att regeringen bör överväga att införa ett gemensamt system för hur olika myndigheter hämtar uppgifter från företag som förenklar så att företag bara behöver lämna en uppgift en gång.

Vidare föreslår Sten Bergheden (M) i motion 2023/24:553 yrkande 1 ett tillkännagivande om att regeringen bör överväga att ta fram en tydlig strategi och åtgärder i fråga om hur man ska göra myndigheter och statliga verk mer företagsvänliga.

Därtill föreslår Sten Bergheden (M) i motion 2023/24:555 yrkande 1 att regeringen ska uppmanas att överväga att se över uppdragen och regleringsbrev till relevanta myndigheter och verk så att de också ska ha ett tydligt uppdrag att hjälpa företag att göra rätt. I yrkande 2 efterfrågas ett tillkännagivande om att regeringen även bör överväga att ge relevanta myndigheter och verk i uppdrag att redovisa hur de har jobbat med att ge råd och hjälp till företag för att underlätta för dessa att göra rätt.

Sten Bergheden (M) anser vidare i motion 2023/24:609 yrkande 1 att regeringen bör uppmanas att se över regelverket så att en myndighet inte ska kunna begära in samma uppgifter som redan finns hos en annan myndighet. Därtill begär motionären i yrkande 2 att regeringen ska se över regelverket så att myndigheter i större utsträckning har ett ansvar för att samordna sina uppgiftsinsamlingar.

Bakgrund och pågående arbete

Myndighetsuppdrag om förenkling för företag

Regeringen konstaterar på sin webbplats att företag måste hantera både generella och sektorspecifika regelverk och processer. Regeringen menar därför att förenklingsarbetet förutsätter en tvärgående och sektorsövergripande ansats. Genom att ge uppdrag eller återrapporteringskrav om förenkling i regleringsbrev till olika myndigheter vill regeringen vända trenden med ökande administrativa kostnader för företag. Målet är att förenkla för företag, minska deras regelbörda och förbättra deras kontakter med myndigheter. Regeringen har därför i regleringsbrev till länsstyrelserna och ytterligare 26 myndigheter gett uppdrag om förenkling till företag. Bland de berörda myndigheterna återfinns bl.a. Arbetsförmedlingen, Bolagsverket, Naturvårdsverket, Patent- och registreringsverket, Skatteverket och Upphandlingsmyndigheten.

Av exempelvis Arbetsförmedlingens regleringsbrev för 2024 framgår det att förenklingsarbetet ska vara en integrerad del av myndighetens arbete med målet att stärka och påskynda arbete med regelförenklingar och att minska företagens regelbörda och administrativa kostnader samt förbättra bemötande och service gentemot näringslivet (A2023/01742). Vidare ska myndigheten identifiera företagets behov av förenklingar och ta fram en handlingsplan för att förenkla företagets kontakter med myndigheten samtidigt som riskerna för felaktiga utbetalningar och brottslighet ska minimeras. Myndigheten ska årligen under perioden 2025–2026 lämna en redovisning till Regeringskansliet senast den 10 mars. Slutredovisningen av uppdraget ska även innehålla en fördjupad analys av vidtagna åtgärder och effekter för företag samt myndighetens förslag om fortsatta insatser inom förenklingsarbetet.

I regleringsbrev gav regeringen därtill sju myndigheter som sedan tidigare har i uppdrag att arbeta med förenkling av regelverk och processer ett återrapporteringskrav som innebär att de ska redovisa sitt arbete på området. Bland

de myndigheter som fick ett återrapporteringskrav i sitt regleringsbrev finns Boverket, Myndigheten för digital förvaltning (Digg) och Trafikverket.

Förenkling genom digitalisering

Förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag trädde i kraft den 1 oktober 2018 och syftar till att förenkla för företag att starta, driva och avveckla sin verksamhet genom att underlätta deras kontakter med och uppgiftslämnande till myndigheter. De 67 myndigheter som omfattas av förordningen ska så långt det är möjligt använda sådana uppgifter om företag som finns tillgängliga inom statsförvaltningen så att företag inte behöver lämna samma uppgifter flera gånger. Vidare ska myndigheterna när det är lämpligt samordna sitt inhämtande av uppgifter från företag med andra myndigheter så att företagen endast behöver lämna uppgifter vid ett begränsat antal tillfällen.

Tillkännagivande om ökad digital samverkan mellan myndigheter

Våren 2020 tillkännagav riksdagen på förslag av utskottet att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att förenkla företagandet och öka den digitala samverkan mellan myndigheter (bet. 2019/20:NU16, rskr. 2019/20:287). Förträdare för Vänsterpartiet reserverade sig mot beslutet om ett tillkännagivande.

Regeringen anger i skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 (skr. 2023/24:75) som inkom till riksdagen den 19 mars 2024 att myndigheterna samarbetar om förenkling för företag bl.a. inom ramen för myndighetssamarbetet Starta och driva företag, där verksamt.se är en del. I budgetpropositionen för 2022 (prop. 2021/22:1 utg.omr. 24) föreslogs en förstärkning av finansieringen av verksamt.se med 15 miljoner kronor och i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24) föreslogs en förstärkning med 14,5 miljoner kronor för 2024. Vidare omfattas ett antal myndigheter av förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag. I skrivelsen En förenklingspolitik för stärkt konkurrenskraft, tillväxt och innovationsförmåga (skr. 2021/22:3) redovisade regeringen nya mål för förenklingspolitiken. Skrivelsen utgör en grund för överväganden om ett uppdrag rörande uppföljning av förordningen om digitalt inhämtande av uppgifter från företag. Regeringen gav i oktober 2021 Statskontoret i uppdrag att utveckla en metod för uppföljning av det förenklingspolitiska målet om digitalisering. Statskontoret slutredovisade uppdraget i maj 2022. Vidare gav regeringen i augusti 2022 Statskontoret i uppdrag att följa upp hur långt berörda myndigheter kommit i tillämpningen av förordningen om digitalt inhämtande av uppgifter från företagen. Statskontoret slutredovisade uppdraget i april 2023. Regeringen analyserar rapportens förslag och har gett ett uppdrag till Bolagsverket i regleringsbrevet för 2024. Vidare anger regeringen i skrivelsen att den gett Bolagsverket i uppdrag att dels öka sina insatser för att sprida kunskap om myndighetens sammansatta bastjänst i syfte att öka

anslutningsgraden till tjänsten, dels att identifiera och föreslå vilka ytterligare myndigheter som bör ansluta sig till tjänsten i syfte att underlätta företagens uppgiftslämnande och därmed förenkla för företag. Bolagsverket ansvarar för den sammansatta bastjänsten. Tjänsten tillhandahålls av Bolagsverket, Skatteverket samt Statistiska centralbyrån och innebär att vissa företagsuppgifter kan återanvändas av fler myndigheter och kommuner.

Tidigare riksdagsbehandling

Motionsyrkanden liknande flera av de nu aktuella om exempelvis företagens uppgiftslämnande och myndigheters främjandeuppdrag behandlades av utskottet senast våren 2023 (bet. 2022/23:NU15). De avstyrktes med hänvisning bl.a. till pågående arbete.

Utskottets ställningstagande

I ett antal motioner förordas att regeringen ska ge relevanta myndigheter i uppdrag att arbeta med regelförenkling, att förbättra sin service mot företag samt att förenkla företagens uppgiftslämnande till myndigheter. Utskottet noterar att det fjärde förenklingspolitiska målet innebär att förvaltningsmyndigheters bemötande och service till företag ska vara företagsanpassat och väl fungerande. Utskottet vill även här påminna om det femte förenklingspolitiska målet om att andelen tjänster för företagens kontakter med det offentliga som är digitala och andelen enskilda ärenden som kan hanteras digitalt ska öka i syfte att förenkla företagens uppgiftslämnande och övriga myndighetskontakter – det långsiktiga målet är att företagen ska lämna en uppgift en gång och till ett ställe. Utskottet konstaterar vidare att förordningen (2018:1264) om digitalt inhämtande av uppgifter från företag omfattar 67 myndigheter. Syftet med förordningen är att underlätta företagens kontakter med och uppgiftslämnande till myndigheter. Av förordningen framgår att myndigheter ska eftersträva att utveckla system för digitalt uppgiftslämnande och att en myndighet så långt det är möjligt ska använda sådana uppgifter om företag som finns tillgängliga inom statsförvaltningen så att företag inte behöver lämna samma uppgifter flera gånger. Därtill noterar utskottet det uppdrag om förenkling för företag som regeringen i regleringsbrevet för 2024 gett länsstyrelserna och ytterligare 26 myndigheter. Enligt uppdraget ska förenklingsarbetet vara en integrerad del av de berörda myndigheterna och länsstyrelserna med målet att stärka och påskynda arbete med regelförenklingar, minska företagens regelbörda och administrativa kostnader samt förbättra bemötande och service gentemot näringslivet.

Utskottet kan även notera vad regeringen anger i skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 (skr. 2023/24:75) med anledning av att riksdagen våren 2020 tillkännagav att regeringen bör vidta ytterligare åtgärder för att förenkla företagandet och öka den digitala samverkan

mellan myndigheter. Utskottet kommer att få skäl att återkomma till frågan i samband med riksdagens hantering av skrivelsen senare i vår.

Utskottet kan sammanfattningsvis konstatera att det finns ett antal pågående insatser i linje med vad motionärerna efterfrågar. Utskottet ser således inget skäl att tillstyrka motionerna.

Därmed avstyrker utskottet motionerna.

Genomförande av EU-lagstiftning

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som handlar om genomförande av EU-lagstiftning i svensk rätt. Utskottet hänvisar till pågående arbete och till beredning av tidigare tillkännagivande.

Jämför reservation 8 (SD) och 9 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 4 anförs att ett implementeringsråd bör tilldelas ett brett mandat och utgöra navet för regelförenklingsarbetet. Vidare efterfrågar motionärerna i yrkande 9 ett tillkännagivande om utformningen av ett implementeringsråd.

Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) förordar i kommittémotion 2023/24:2492 yrkande 8 ett tillkännagivande om att nya EU-regler ska implementeras på en miniminivå om inte särskilda skäl för annat föreligger.

I motion 2023/24:2166 av Sten Bergheden (M) framhålls att regeringen bör överväga att införa ett implementeringsråd som bedömer och utvärderar konsekvenserna av implementering av EU-lagstiftning.

Bakgrund och pågående arbete

Implementeringsråd

Som tidigare nämnts anger regeringen i budgetpropositionen för 2024 att den för att identifiera förenklingsmöjligheter i olika skeden i lagstiftningskedjan påbörjat ett arbete med att inrätta två råd, där det ena rådet benämns Implementeringsrådet (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24). Rådet ska enligt regeringen lämna rekommendationer när EU-direktiv ska genomföras för att därigenom motverka omotiverade regelbördor. Rådet ska vidare ha möjlighet att uppmärksamma regeringen på frågor av särskilt intresse från ett företagarperspektiv i kommande lagstiftning på EU-nivå.

Tillkännagivande om genomförande av EU-lagstiftning

Våren 2019 tillkännagav riksdagen för regeringen att den bör verka för att EU-direktiv genomförs i nationell rätt på ett sätt som inte missgynnar företagens

konkurrenskraft (bet. 2018/19:NU7, rskr. 2018/19:166). Företrädare för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet reserverade sig mot beslutet om ett tillkännagivande.

Regeringen anger i skrivelse 2023/24:75 Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 bl.a. att den i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 24) anförde att EU-reglering behöver implementeras så att svenska företags konkurrenskraft bibehålls samt att regelbördan och administrationen för företagen minskar, eller åtminstone inte ökar. Implementering i svensk rätt över miniminivån i EU-regleringen ska undvikas, eller motiveras då den bedöms nödvändig för att uppfylla nationella svenska mål. Vidare redogjorde regeringen i Finansplanen i samma proposition för sin avsikt att inrätta ett implementeringsråd med målet att minska regelbördan för företag. Därtill anger regeringen i skrivelsen att Implementeringsrådets uppgifter beskrivs i budgetpropositionen för 2024 (prop. 2023/24:1 utg.omr. 24). Rådet ska lämna rekommendationer vid implementering av EU-direktiv för att därigenom motverka omotiverade regelbördor. Rådet ska ha möjlighet att uppmärksamma regeringen på frågor av särskilt intresse från ett företagsperspektiv i kommande lagstiftning på EU-nivå. Dessa åtgärder bereds nu inom Regeringskansliet.

Regeringskansliets riktlinjer för genomförande av unionsrättsakter

Av Regeringskansliets riktlinjer för genomförande av unionsrättsakter framgår bl.a. att en analys ska göras av eventuella åtgärder som går utöver direktivets krav – överimplementering – ur såväl ett förenklingsperspektiv som en EU-rättslig synvinkel.

Tidigare riksdagsbehandling

Utskottet behandlade motionsyrkanden om genomförandet av EU-lagstiftning i svensk rätt och inrättandet av ett implementeringsråd senaste våren 2023 (bet. 2022/23:NU15). Utskottet avstyrkte motionsyrkandena med hänvisning till pågående beredning av såväl utredningsförslag som ett tidigare tillkännagivande.

Utskottets ställningstagande

I motionerna efterfrågas tillkännagivanden som rör inrättandet av ett implementeringsråd och genomförandet av EU-regler i svensk lagstiftning. Som tidigare påpekats anger regeringen i budgetpropositionen för 2024 att den har påbörjat ett arbete med att inrätta det s.k. Implementeringsrådet. Av propositionen framgår det att rådet ska lämna rekommendationer när EU-direktiv ska genomföras för att därigenom motverka omotiverade regelbördor. Rådet ska även ha möjlighet att uppmärksamma regeringen på frågor av särskilt intresse från ett företagarperspektiv i kommande lagstiftning på EU-nivå. Vidare noterar utskottet att riksdagen våren 2019 tillkännagav för regeringen att den

bör verka för att EU-direktiv genomförs i nationell rätt på ett sätt som inte missgynnar företagets konkurrenskraft. Utskottet noterar att regeringen den 19 mars 2024 överlämnade skrivelsen Riksdagens skrivelser till regeringen – åtgärder under 2023 till riksdagen och att regeringen i skrivelsen redogör för vilka åtgärder den vidtagit med anledning av tillkännagivandet. Utskottet kommer således att få skäl att återkomma till frågan i samband med riksdagens hanteringen av skrivelsen senare i vår och ser därmed inget skäl för riksdagen att i nuläget att föregripa denna process.

Utskottet kan även konstaterar att det av Regeringskansliets riktlinjer för genomförande av unionsrättsakter framgår att det ska göras en analys av eventuella åtgärder som går utöver direktivets krav – överimplementering – ur såväl ett förenklingsperspektiv som en EU-rättslig synvinkel.

Mot bakgrund av det arbete som pågår ser utskottet inget skäl för riksdagen att bifalla motionerna.

Därmed avstyrker utskottet motionerna.

Regelrådet och konsekvensutredningar

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motioner om Regelrådet och dess uppgifter samt om förslag om konsekvensutredningar. Utskottet hänvisar till pågående insatser och beredning av utredningsförslag.

Jämför reservation 10 (SD) och 11 (C).

Motionerna

I kommittémotion 2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 1 anförs att regeringen bör uppmanas att förstärka och flytta Regelrådet från Tillväxtverket till Statsrådsberedningen. Vidare menar motionärerna i yrkande 5 att det bör införas en stoppfunktion för regler med bristfällig konsekvensutredning. Därtill begär motionärerna i yrkande 6 att regeringen ska uppmanas att reformera förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning så att förordningen kräver att regelgivaren ska beskriva effekterna av när svenska regler föreslås gå utöver vad som krävs av EU:s lagstiftning. Motionärerna vill även i yrkande 7 att proportionalitetsprincipen tydligare ska vara vägledande vid konsekvensanalyser.

I kommittémotion 2023/24:2492 yrkande 10 föreslår Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) att Regelrådet ska förstärkas så att det ges mandat att komma in tidigare i lagstiftningsprocessen.

Ida Drougge (M) anför i motion 2023/24:696 yrkande 3 att regeringen bör överväga att utvärdera och stärka Regelrådet och det regelförenklade arbetet i staten. Därtill vill motionären i yrkande 4 att regeringen ska överväga att göra en oberoende översyn av konsekvensutredningsförordningen och konsekvensutredningsarbetet i Sverige.

Bakgrund och pågående arbete

Regelrådet

Regelrådet är inordnat i Tillväxtverket som ett särskilt beslutsorgan. Rådets huvuduppgift är att granska de konsekvensutredningar som svenska regelgivare är skyldiga att göra. Rådets granskning görs utifrån de krav som ställs i konsekvensutredningsförordningen.

Regelrådet anger i sin årsredovisning för 2023 att av de 195 ärenden som Regelrådet under året har yttrat sig över har 119 innehållit en konsekvensutredning som sammantaget har bedömts uppfylla kraven i 6 och 7 §§ konsekvensutredningsförordningen, vilket motsvarar en andel på 61 procent. Resultatet är en försämrning i jämförelse med 2022 då 67 procent av konsekvensutredningarna ansågs uppfylla kraven.

Tillväxtverket

Tillväxtverket ska årligen redovisa förslag och genomförda åtgärder för att konsekvensutredningarnas kvalitet ska höjas. I arbetet ska Tillväxtverket bl.a. ta med sig slutsatser från Regelrådets arbete och erfarenheter från arbetet med konsekvensutredningar på EU-nivå och inom OECD. Tillväxtverket har även i uppgift att arbeta med metodutveckling samt erbjuda rådgivning och utbildning till myndigheter, kommittéer och Regeringskansliet i samband med konsekvensutredningar vid regelgivning. Tillväxtverket har bl.a. tagit fram en digital handledning för konsekvensutredning, som täcker in samtliga delar i förordningen om konsekvensutredning vid regelgivning.

Konsekvensutredningsförordningen

I förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning (konsekvensutredningsförordningen) anges att en konsekvensutredning bl.a. ska innehålla vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen, vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader och om den får effekter av betydelse för företagen. Innan en myndighet beslutar om en reglering ska myndigheten därför enligt förordningen utreda regleringarnas kostnadsmässiga och andra konsekvenser och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Om den föreslagna regleringen kan få effekter för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt ska konsekvensutredningen innehålla en beskrivning av bl.a. vilka administrativa kostnader och andra kostnader regeln kan medföra för företagen, hur regeln kan påverka konkurrensförhållandena för företagen samt hur företagen kan påverkas i andra avseenden. Vidare ska konsekvensutredningarna innehålla en bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver Sveriges skyldighet gentemot EU. Regelrådet granskar i vilken utsträckning konsekvensutredningarna motsvarar de krav som framgår av konsekvensutredningsförordningen.

Bättre konsekvensutredningar

Regeringen presenterade i augusti 2022 promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22). Promemorian innehåller förslag om en ny förordning om konsekvensutredning (konsekvensförordningen) där bestämmelser om konsekvensutredningar samlas. Konsekvensförordningen föreslås, i likhet med nu gällande regler, ställa upp krav på att en konsekvensutredning ska redovisas när statliga förvaltningsmyndigheter under regeringen beslutar om föreskrifter eller allmänna råd. Promemorian remitterades hösten 2022 till ett stort antal remissinstanser. Svarstiden gick ut i januari 2023. Promemorian och remissvaren bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Tidigare riksdagsbehandling

De motionsyrkanden som behandlas i detta avsnitt liknar förslag som utskottet behandlat tidigare. Det handlar t.ex. om Regelrådets organisation, Regelrådets uppgifter och olika förslag som handlar om att förbättra konsekvensutredningarnas kvalitet. Senast utskottet behandlade sådana förslag var våren 2023 (bet. 2022/23:NU15). Utskottet avstyrkte då motionsyrkandena med hänvisning till bl.a. pågående insatser.

Utskottets ställningstagande

I motionerna efterfrågas tillkännagivanden om att Regelrådet ska stärkas och olika åtgärder som syftar till att förbättra Regeringskansliets, myndigheters och utredningars konsekvensutredningar. Utskottet konstaterar att Regelrådet är inordnat i Tillväxtverket som ett särskilt beslutsorgan, och dess huvuduppgift är att granska de konsekvensutredningar som svenska regelgivare är skyldiga att göra enligt konsekvensutredningsförordningen. Vidare görs rådets granskning utifrån de krav som ställs i konsekvensutredningsförordningen. Det är utskottets uppfattning att Regelrådet har en viktig roll som remissinstans, och utskottet noterar att rådets anslag ökade fr.o.m. 2023. Därför anser utskottet att riksdagen i nuläget inte bör rikta några tillkännagivanden till regeringen om Regelrådet i enlighet med det som förordas i motionerna.

När det gäller konsekvensutredningar kan utskottet konstatera att det i promemorian Bättre konsekvensutredningar (Ds 2022:22) lämnas förslag om att konsekvensutredningar ska stå i proportion till förslaget eller beslutets omfattning och effekter. Vidare föreslås att en konsekvensutredning ska innehålla en bedömning av om förslaget eller beslutet överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU. Därutöver föreslås att om ett förslag till genomförande av EU-direktiv i nationell rätt går utöver direktivets miniminivå ska skälen för detta anges. Utskottet konstaterar att promemorian har remissbehandlats och att den för närvarande bereds inom Regeringskansliet. Utskottet ser inget skäl för riksdagen att föregripa det arbetet.

Därmed avstyrks motionsyrkandena.

Reservationer

1. Allmänt om regelförenkling för företag, punkt 1 (SD)

av Tobias Andersson (SD), Eric Palmqvist (SD), Johnny Svedin (SD) och Anette Rangdag (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 10 och

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 11 och avslår motionerna

2023/24:404 av Mikael Eskilander m.fl. (SD) yrkande 1,

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,

2023/24:520 av Sten Bergheden (M),

2023/24:551 av Sten Bergheden (M),

2023/24:584 av Sten Bergheden (M),

2023/24:585 av Sten Bergheden (M),

2023/24:610 av Sten Bergheden (M),

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 8,

2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkande 2,

2023/24:1773 av Michael Rubbestad (SD),

2023/24:2265 av Sten Bergheden (M) och

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 6, 7 och 13.

Ställningstagande

Regelbördan för företag medför onödiga kostnader och en minskad produktivitet genom att en ökad administration tar fokus från företagens egentliga verksamhet. Därför behöver regelverken för företag genomlysas och där så är möjligt behöver regelkrånglet minskas. Vi menar att en pragmatisk hållning i fråga om regler i form av lagar, förordningar och föreskrifter måste gälla. Regler har legitimitet i den mån de verkligen fyller ett behov. Vidare anser vi att företag ska förhålla sig och rapportera till så få myndigheter som möjligt. Samtidigt ser vi ett behov av att det initieras en modell för systematiserat regelförenklingarbete, där stat och näringsliv tillsammans strävar mot samma mål, nämligen ett bättre företagsklimat utan en mängd regler vars negativa ekonomiska effekter vida överstiger nyttan.

Vi såg positivt på att regeringen tillsatte Utredningen om enklare regelverk för mikroföretagande och en modernare bokföringslag. Vi menar att utredarens slutbetänkande (SOU 2021:60) utgör ett manifest över processfrågor och att det innehåller förenklingsförslag som om de genomförs skulle gagna hela det svenska näringslivet. Flertalet av förslagen i utredningen om enklare regelverk ligger väl i linje med den politik som vi sedan länge förespråkat. Vi anser således att regeringen skyndsamt ska återkomma till riksdagen med förslagen från utredningen om en förbättrad regelprocess och enklare regelverk.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

2. Allmänt om regelförenkling för företag, punkt 1 (V, C)

av Elisabeth Thand Ringqvist (C) och Lorena Delgado Varas (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 6, 7 och 13 samt

avslår motionerna

2023/24:404 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD) yrkande 1,

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 5,

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 10,

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 2 och 11,

2023/24:520 av Sten Bergheden (M),

2023/24:551 av Sten Bergheden (M),

2023/24:584 av Sten Bergheden (M),

2023/24:585 av Sten Bergheden (M),

2023/24:610 av Sten Bergheden (M),

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkande 8,

2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkande 2,

2023/24:1773 av Michael Rubbestad (SD) och

2023/24:2265 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

Lagar och regler behöver fungera för alla typer av företag. Det är stor skillnad mellan att driva små företag eller enmansföretag och stora bolag och koncerner. Regelbördan påverkar inte sällan de små företagen allra mest i och med att de inte har en organisation som är anpassad för att hantera komplicerade regelverk. Denna typ av hänsyn behöver hela tiden tas och beaktas när nya

regler införs. Vi anser därför att det behövs en översyn av den lagstiftning som berör företag för att anpassa regler för små företag.

Vidare menar vi att det krävs ett aktivt arbete för att sortera ut de regler som inte längre behövs eller som kostar mer än den nytta de bidrar med. Departement och myndigheter ska därför vara skyldiga att systematiskt gå igenom regler i en kontinuerlig dialog med företagarorganisationer för att säkerställa att de regler som upplevs som svårast och krångligast hanteras först. Detta kommer att kräva tid och resurser, men i slutändan kommer det att leda till sänkta administrativa kostnader för företagen och därmed fler jobb och en starkare ekonomisk tillväxt.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

3. Handläggningstider och tillståndsprocesser, punkt 2 (SD)

av Tobias Andersson (SD), Eric Palmqvist (SD), Johnny Svedin (SD) och Anette Rangdag (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8 och avslår motionerna

2023/24:516 av Sten Bergheden (M),

2023/24:590 av Sten Bergheden (M),

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 5 och 7,

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 54,

2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkandena 1, 3 och 4 samt

2023/24:2200 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

När lagar och regler ska omsättas i praktiken krävs handläggning av berörda myndigheter. Den processen kan dra ut på tiden och begränsa företagens möjligheter att bedriva sin verksamhet. Tillväxtverket presenterade i april 2021 rapporten Uppdrag att följa upp mål för förenklingsarbetet på centrala myndigheter. Av rapporten framgår att utvecklingen när det gäller handläggningstider och kundnöjdhet inte gått den väg som regeringen önskat. Vi menar att det sannolikt beror på en dålig politisk styrning och ett felaktigt uppdrag. Rapporten pekar också på att arbetet måste fortsätta och förbättras. Det är vår uppfattning att regeringen därför bör ge myndigheterna i uppdrag att identifiera de mest kostsamma handläggningssköerna. Därefter bör regeringen sätta upp mål

och strategier för myndigheterna som syftar till att minska köerna och skapa rimliga handläggningstider för företagen.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

4. Handläggningstider och tillståndsprocesser, punkt 2 (V, MP)

av Elin Söderberg (MP) och Lorena Delgado Varas (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 54 och
avslår motionerna
2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8,
2023/24:516 av Sten Bergheden (M),
2023/24:590 av Sten Bergheden (M),
2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 5 och 7,
2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkandena 1, 3 och 4 samt
2023/24:2200 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

Näringslivet spelar en avgörande roll i klimatomställningen och som möjliggörare av ett samhälle inom planetens gränser. För att ta till vara denna potential behöver politiken ge näringslivet och företagen vad de behöver för att kunna ställa om, vilket bl.a. innefattar smidigare tillståndsprocesser.

Vi anser att tillståndsprocesserna måste bli snabbare, samtidigt som miljöprestandan ska bibehållas. Vidare menar vi att det behöver skapas förutsättningar för samplanering och parallella processer för att möjliggöra den effektiva och snabba samhällsbyggnad som den gröna industriomställningen kräver.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

5. Handläggningstider och tillståndsprocesser, punkt 2 (C)

av Elisabeth Thand Ringqvist (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkande 4 och avslår motionerna

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 8,

2023/24:516 av Sten Bergheden (M),

2023/24:590 av Sten Bergheden (M),

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 5 och 7,

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP) yrkande 54,

2023/24:1246 av Martina Johansson (C) yrkandena 1 och 3 samt

2023/24:2200 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

För att företag ska fortsätta att utvecklas i Sverige behöver det bli enklare att vara företagare. Det finns i dag ett flertal tillstånd samt ännu fler lagar och förordningar som företag behöver förhålla sig till. Vissa tillstånd ska sökas i respektive kommun och andra tillstånd hos berörd myndighet, vilket innebär att företag kan behöva söka ett tillstånd mer än en gång för att det ska vara giltigt på flera platser. Dessutom tillkommer avgifter för tillstånden, så kostnaden kan, särskilt för ett nystartat företag, bli relativt hög. Detta system leder även till administration och kostnader för myndigheterna. Många företag skulle behöva få råd och stöd i sitt arbete för att göra rätt både inför ansökan och inför eller efter en tillsyn, men tyvärr är det inte alltid självklart att de berörda myndigheterna ser det som en del av sitt uppdrag. Jag anser att det ska inkluderas i uppdraget hos de myndigheter och kommuner som beslutar om tillstånd och genomför tillsyn att ge råd och stöd till företag. Min uppfattning är att det skulle öka möjligheterna till en bra relation mellan handläggare och företag och bidra till kortare handläggningstider eftersom ansökningar då kan bli kompletta och företag från början kan leva upp till de krav som ställs.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

6. Kontakter mellan företag och myndigheter, punkt 3 (S)

av Mattias Jonsson (S), Marianne Fundahn (S), Isak From (S), Aida Birinxhiku (S) och Daniel Vencu Velasquez Castro (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2023/24:2547 av Tomas Eneroth (S) och

2023/24:2631 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 12 och avslår motionerna
 2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,
 2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,
 2023/24:529 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
 2023/24:531 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
 2023/24:553 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
 2023/24:555 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
 2023/24:609 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2 samt
 2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 5, 11 och 12.

Ställningstagande

Vi vill förenkla för mindre företag att verka och växa med fler jobb som resultat. Det ska vara hög kvalitet på regelgivning och regeltillämpning. Regler ska vara proportionella och ändamålsenliga så att den administration som krävs för att följa regelverken minskar över tid. Vi anser därför att regelförenklingsarbetet behöver tas vidare utifrån de mål som den tidigare regeringen fattade beslut om 2021. Service och bemötande från statliga och kommunala myndigheter samt korta handläggningstider är av stor betydelse för ett konkurrenskraftigt företagsklimat. Vi menar dessutom att digitaliseringens möjligheter bättre behöver tas till vara för att förbättra servicen i den statliga förvaltningen.

Därtill anser vi att innovationskraften inom t.ex. fordonsindustrin är en tillgång som bör understödjas och prioriteras. Det gäller inte minst om de produkter som utvecklas kan minska klimatpåverkan. Det borde således vara prioriterat att både effektivisera och förenkla den process som krävs för att sådana produkter ska nå ut på marknaden. Vi menar därför att regeringen bör ge Vinnova i uppdrag att utreda hur myndigheter bättre kan främja och förenkla innovationsarbetet.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

7. Kontakter mellan företag och myndigheter, punkt 3 (C)

av Elisabeth Thand Ringqvist (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkandena 5, 11 och 12 samt

avslår motionerna

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 2,

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkande 3,
2023/24:529 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2023/24:531 av Ann-Sofie Lifvenhage (M),
2023/24:553 av Sten Bergheden (M) yrkande 1,
2023/24:555 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2023/24:609 av Sten Bergheden (M) yrkandena 1 och 2,
2023/24:2547 av Tomas Eneroth (S) och
2023/24:2631 av Fredrik Olovsson m.fl. (S) yrkande 12.

Ställningstagande

En fungerande och fri marknad kräver spelregler, men regelverken kan ibland också tjäna som exempel på hur det bästa kan bli det godas fiende. Jag anser därför att det är centralt att regler hålls till ett minimum för att indirekta och direkta kostnader inte ska bli för betungande för företagen. Vidare gäller att många av de företagare som berörs av reglerna inte behärskar myndighets-språk, och många har även ett annat modersmål än svenska. Regler har oftast ett rimligt syfte, men myndigheter som skriver instruktioner behöver göra det så enkelt och begripligt som möjligt. På den punkten anser jag att regeringen behöver vara väldigt tydlig i sin myndighetsstyrning. Jag menar därför att myndigheter som tar fram instruktioner ska vara skyldiga att göra dem så enkla och begripliga som möjligt.

Vidare är det min uppfattning att företagens uppgiftslämnande bör samlas under en myndighet. Jag menar att digitaliseringen kommer att spela en avgörande roll för att göra detta möjligt, men att det ändå kommer att krävas stora insatser och enhetliga åtgärder från alla de myndigheter som samlar in uppgifter från företag. För att göra detta möjligt bör det således inrättas en instans som har rådighet och mandat att ställa krav på myndigheter att vidta åtgärder som minskar uppgiftslämnandet.

När det sedan gäller de storskaliga industrietableringar som i dag sker i Sverige kräver de omfattande prövningar på många nivåer och för olika lagrum. Jag menar därför att de myndigheter som utfärdar olika tillstånd på nationell, regional och lokal nivå behöver samordnas. För att Sverige ska vara ett attraktivt land för investeringar behövs ”en väg in” som både kan rikta sökande rätt och initiera parallella processer där så är möjligt.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

8. Genomförande av EU-lagstiftning, punkt 4 (SD)

av Tobias Andersson (SD), Eric Palmqvist (SD), Johnny Svedin (SD) och Anette Rangdag (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 4 och 9 samt avslår motionerna

2023/24:2166 av Sten Bergheden (M) och

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 8.

Ställningstagande

Vi har länge drivit frågan om att inrätta ett implementeringsråd för att granska hur EU-direktiv genomförs i svensk rätt. Regeringen har aviserat att den har för avsikt att gå fram med ett förslag om ett implementeringsråd, vilket vi såklart ställer oss positiva till. Vi vill i detta sammanhang dock tydliggöra vår uppfattning att regeringen bör låta sig inspireras av Danmark när det gäller detta råd. Danmark ligger nämligen i framkant när det gäller regelförenklingsarbete, och en av anledningarna till det torde vara det danska implementeringsrådet, numera kallat Erhvervslivets EU- og regelforum. Syftet med det danska rådet är att stärka insatserna för att göra det enklare att driva företag i Danmark och att värna Danmarks konkurrenskraft. Rådets uppgift är bl.a. att granska och ge råd när EU-lagstiftning genomförs i Danmark. I sitt arbete utgår rådet från fem principer: att inte överskrida minimikraven i EU:s regelverk, att lagstiftningen inte missgynnar danska företag, att vara flexibla och nyttja undantag då det är möjligt, att försöka nyttja andra alternativ än regelverk då det går samt att inte införa nya regelverk före satt deadline. Det är vår mening att ett motsvarande råd i Sverige behöver verka utifrån motsvarande principer. Vidare anser vi att ett implementeringsråd behöver få en central placering i statsförvaltningen, förslagsvis i Statsrådsberedningen. Rådet måste också få mandat att inte endast granska hur nya EU-direktiv genomförs i svensk rätt, utan även att se över befintlig lagstiftning som bygger på EU-direktiv och som redan har genomförts. Vi anser därför att ett svenskt implementeringsråd bör ges ett brett mandat att arbeta med regelförenkling och, i likhet med den danska motsvarigheten, bör rådet utgöra ett nav i arbetet med regelförenkling.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

9. Genomförande av EU-lagstiftning, punkt 4 (C)

av Elisabeth Thand Ringqvist (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 8 och avslår motionerna
2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 4 och 9 samt
2023/24:2166 av Sten Bergheden (M).

Ställningstagande

En stor del av de regler som ökar företagens regelbörda kommer från EU. Det är därför viktigt att utreda vilken effekt genomförandet av ett direktiv kommer att få för de svenska företagen. Myndigheterna har ett stort ansvar att se till att regler genomförs utan onödigt krångel. Jag anser att det i princip är rätt att genomföra nya EU-regler i svensk rätt på EU:s miniminivån om det inte finns särskilda skäl för något annat. Om det är så att reglerna genomförs på en annan nivå än miniminivån ska detta tydligt motiveras.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

10. Regelrådet och konsekvensutredningar, punkt 5 (SD)

av Tobias Andersson (SD), Eric Palmqvist (SD), Johnny Svedin (SD) och Anette Rangdag (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5–7 samt avslår motionerna
2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 3 och 4 samt
2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 10.

Ställningstagande

Regelrådet inrättades av regeringen 2008 för att verka för regelförenklingar för företag, och sedan januari 2015 är Regelrådet ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket. Vi anser att Regelrådets kompetens och mandat behöver stärkas, och det är därför positivt att regeringen tilldelat mer medel till Regelrådet fr.o.m. 2023. Enligt vår mening bör dock rådet vara ett oberoende organ med placering under Statsrådsberedningen. Detta skulle ge rådet större tyngd och inflytande med möjlighet att påverka så tidigt som möjligt i processen när nya regler tas fram. Rådet skulle även få en möjlighet att attrahera medarbetare med hög kompetens, bl.a. inom Regeringskansliet.

Vidare anser vi att Regelrådet bör stärkas genom att inrätta en s.k. stoppfunktion för regler med bristfälliga konsekvensutredningar. En sådan stoppfunktion skulle innebära att en regel inte får införas förrän konsekvenserna av regelförslaget har utretts på ett godtagbart sätt. Först när Regelrådet anser att konsekvensutredningen uppfyller kraven i konsekvensutredningsförordningen bör förslaget gå vidare i processen. Regelrådet ska dock endast kunna stoppa införandet av en ny regel under en viss tid. På så vis sätts det press på politiken och förvaltningsmyndigheterna att återkomma med ett bättre underlag, samtidigt som det öppnar för debatt och diskussion.

Därtill behöver nya regler stå i proportion till de mål och problem som reglerna är tänkta att lösa, vilket tyvärr inte alltid är fallet. I konsekvensutredningsförordningen regleras hur förvaltningsmyndigheter under regeringen ska arbeta med konsekvensanalyser när nya föreskrifter ska införas. I förordningen beskrivs hur arbetet med konsekvensanalyser ska utföras och att dessa ska innehålla en redogörelse för t.ex. hur de nya reglerna påverkar konkurrensförmågan hos företag. Regelrådets granskningar har tyvärr visat på att det förekommer undermåliga konsekvensanalyser av förslag från regeringen och dess myndigheter, vilket är en brist som får stor negativ påverkan. Vi menar att förordningen bör reformeras eftersom det är av stor vikt att se till att regeringen, statliga utredningar och förvaltningsmyndigheterna konsekvent följer förordningens direktiv. Vidare anser vi att proportionalitetsprincipen i högre utsträckning än i dag ska vara vägledande vid konsekvensanalyser och vid val av vilka åtgärder som är lämpliga att vidta.

Detta bör riksdagen tillkänna för regeringen.

11. Regelrådet och konsekvensutredningar, punkt 5 (C)

av Elisabeth Thand Ringqvist (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C) yrkande 10 och avslår motionerna

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD) yrkandena 1 och 5–7 samt

2023/24:696 av Ida Drougge (M) yrkandena 3 och 4.

Ställningstagande

Arbetet med regelförenkling är grundläggande för att Sverige ska kunna erbjuda ett gott företagsklimat. Jag vill därför att Regelrådet ska förstärkas för

att få den förmåga och autonomi som exempelvis Lagrådet har, men Regelrådet ska också få mandat att komma in tidigare i lagstiftningsprocessen. Därtill menar jag att Regelrådet ska ges ett utökat uppdrag om att följa upp dels de avgifter som företagen är skyldiga att betala för olika typer av tillstånd, dels handläggningstider hos myndigheter. I tillägg till detta bör Regelrådet ges i uppdrag att bistå andra myndigheter i arbetet med att sortera ut gamla och kostsamma regler.

Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

Särskilt yttrande

Allmänt om regelförenkling för företag, punkt 1 (SD)

Tobias Andersson (SD), Eric Palmqvist (SD), Johnny Svedin (SD) och Anette Rangdag (SD) anför:

Vi sverigedemokrater och regeringen ska tillsammans verka för lägre administrativa kostnader för företag, och vi ser således positivt på de insatser som regeringen aviserat i budgetpropositionen. Det gäller bl.a. Förenklingsrådet, översynen av föreskrifter i syfte att förenkla för företag och insatser som syftar till att stärka myndigheternas arbete med service, bemötande och ärendehandläggning samt att kommuner ska kunna få stöd i arbetet med att erbjuda fler digitala tjänster för företag. Vi välkomnar också att regeringen har gett länsstyrelserna och ytterligare 26 myndigheter ett uppdrag om förenkling för företag i regleringsbreven. Mot bakgrund av ovan nämnda arbete väljer vi därför att inte ställa oss bakom de av våra motionsyrkanden som vi menar omfattas av regeringens pågående arbete.

När det gäller inrättandet av ett implementeringsråd, som syftar till att minska överimplementeringen av EU-lagstiftning i svensk rätt, vill vi förtydliga att vi stöder regeringens arbete med att inrätta ett sådant råd, men vi delar inte regeringens uppfattning i alla delar. Vi har invändningar när det gäller rådets mandat och utformning, varför vi har valt att tillstyrka våra motioner som rör detta råd.

BILAGA

Förteckning över behandlade förslag

Motioner från allmänna motionstiden 2023/24

2023/24:404 av Mikael Eskilandersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att arbeta inriktat och systematiskt med regelförenkling för företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:420 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om vikten av näringsfrämjande myndigheter och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett systematiserat regelförenklingsarbete och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:425 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenkling och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:431 av Tobias Andersson m.fl. (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka och flytta Regelrådet från Tillväxtverket till Statsrådsberedningen och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att systematisera regeringens och förvaltningsmyndigheternas arbete med regelförbättring och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att aktuella myndigheter måste få tydliga uppdrag att arbeta med regelförenkling och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ett implementeringsråd bör tilldelas ett brett mandat och utgöra navet för regelförenklingsarbetet och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en stoppfunktion för regler med bristfällig konsekvensutredning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att reformera förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning och tillkännager detta för regeringen.

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att proportionalitetsprincipen tydligare ska vara vägledande vid konsekvensanalyser och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att statens myndigheter ska identifiera samt upprätta mål och strategier för de mest kostsamma handläggningstiderna för företag och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om utformningen av ett implementeringsråd och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skyndsamt återkomma till riksdagen med förslagen rörande en förbättrad regelprocess och enklare regelverk från SOU 2021:60 och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:516 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge myndigheterna i uppdrag att identifiera kostsamma och långa handläggningstider samt ta fram mål och strategier för att förkorta dessa och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:520 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör övervägas att se över regelverket för UF-företag så att inte redovisningen är svårare för tjänsteföretag än för tillverknings- och handelsföretag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:529 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter och deras kontrollanter bör ha ett tydligt uppdrag att hjälpa företag med goda förslag och råd och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheterna bör ha ett tydligt uppdrag att samordna sina kontroller av företag och verksamheter och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:531 av Ann-Sofie Lifvenhage (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör övervägas att införa ett gemensamt system för olika myndigheters inhämtning av uppgifter från företag som förenklar så att företag bara behöver lämna en uppgift en gång och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:551 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att göra det enklare att driva företag och genomföra genomgripande regelförenklingar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:553 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ta fram en tydlig strategi och åtgärder i fråga om hur man ska göra myndigheter och statliga verk mer företagsvänliga och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:555 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att se över uppdragen och regleringsbrev till relevanta myndigheter och verk så att de också ska ha ett tydligt uppdrag att hjälpa företagen att göra rätt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att relevanta myndigheter och verk bör ha ett uppdrag att redovisa hur de har jobbat för att ge råd och hjälp till företagen för att underlätta för dessa att göra rätt och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:584 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regeringskansliet bör stärka upp ägarskapet för regelförbättringsarbetet så att samordningen i arbetet mellan departementen blir bättre och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:585 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slå fast tydliga regelförenklingspolitiska mål som är mätbara och innebär minskade kostnader och minskat krångel för företagen och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:590 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att tillståndprocesserna om möjligt bör göras mer likartade och mer förutsägbara för att inte riskera olika utfall i olika kommuner i landet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:609 av Sten Bergheden (M):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket så att en myndighet inte ska kunna begära in samma

uppgifter som redan finns hos en annan myndighet och tillkännager detta för regeringen.

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regelverket så att myndigheter i större utsträckning har ett ansvar för att samordna sina uppgiftsinsamlingar och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:610 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att ge fler dispenser vid uppstart av företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:696 av Ida Drougge (M):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att utvärdera och stärka Regelrådet och det regelförenklande arbetet i staten och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en oberoende översyn av konsekvensutredningsförordningen och konsekvensutredningsarbetet i Sverige och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att självkostnadsprincipen bör få ett ökat genomslag i statliga och kommunala avgifter och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av hur statlig, kommunal och regional tillsyn kan samordnas i större utsträckning än i dag i syfte att både höja kvaliteten på tillsynen och underlätta för de företag och verksamheter som tillsyn utövas över, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om regelförenklingsarbete och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:996 av Per Bolund m.fl. (MP):

54. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att skapa förutsättningar för samplanering för den snabba samhällsbyggnad som den gröna industriomställningen innebär och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1246 av Martina Johansson (C):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter bör ges i uppdrag att gå igenom samtliga tillstånd som krävs för företag och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheten att utse en samordnare som tillsammans med företag

granskar lagstiftningens krav med syftet att förenkla och tillkännager detta för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda om det går att ha olika krav på tillstånd för företagen beroende på storlek och hur länge de bedrivit verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa krav på myndigheter att även bistå med råd och stöd till företag i samband med ansökningar och tillsyn och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:1773 av Michael Rubbestad (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sänka kostnaderna för att driva företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2166 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att man bör överväga att införa ett implementeringsråd som bedömer och utvärderar konsekvenserna av implementering av EU-lagstiftning, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2023/24:2200 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga införandet av servicegarantier för företagen i syfte att få snabbare, högre kvalitet och mer förutsägbar myndighetsservice och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2265 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regeringskansliet bör överväga att stärka upp ägarskapet för regelförbättringsarbetet så att samordningen i arbetet mellan departementen blir bättre och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2492 av Elisabeth Thand Ringqvist m.fl. (C):

5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att myndigheter som skriver instruktioner tydligare ska åläggas att göra det så enkelt och begripligt som möjligt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sortera ut gamla lagar och regler och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att departement och myndigheter systematiskt bör gå igenom sina regler i

- kontinuerlig dialog med företagarorganisationer, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att nya EU-regler ska implementeras på miniminivå om inte särskilda skäl för annat föreligger och tillkännager detta för regeringen.
  10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att förstärka Regelrådet så att det ges mandat att komma in tidigare i lagstiftningsprocessen och tillkännager detta för regeringen.
  11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en instans som har rådighet och mandat att ställa krav på myndigheter att vidta åtgärder som minskar uppgiftslämnande och tillkännager detta för regeringen.
  12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ”en väg in” i syfte att göra Sverige mer attraktivt för investeringar och tillkännager detta för regeringen.
  13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att anpassa regler för små företag och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2547 av Tomas Eneroth (S):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om förenkling av innovationsarbetet och tillkännager detta för regeringen.

2023/24:2631 av Fredrik Olovsson m.fl. (S):

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillvarata digitaliseringens möjligheter för att förbättra servicen inom den statliga förvaltningen och tillkännager detta för regeringen.